

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Ogród jako miejsce zdarzeń osobistych

Author: Witold Jacyków

Citation style: Jacyków Witold. (2017). Ogród jako miejsce zdarzeń osobistych. W: W. Jacyków, D. Rymar (red.), "Ogród - miejsce upraw czy symbol" (S. 159-184). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Ogród jako miejsce zdarzeń osobistych

Obraz Józefa Mefoffera pt. *Dziwny ogród* z 1902 r. stanowi duchową inspirację fotografii zamieszczonych na kolejnych stronach książki. Emocje, które pojawiły się u autora zdjęć w związku z tym obrazem przed laty, trwają do dzisiaj. Odświeżane są skojarzeniami za każdym razem, kiedy widok prześwieczonego słońcem ogrodu, upału i bawiących się w nim dzieci budzi ambiwalentne uczucia radości, a jednocześnie podświadomego lęku przed utratą.

Wydaje się, że podobne uczucia były motorem pracy malarza i są motorem pracy fotografa. „Zygmunt Freud przyrównywał twórczość artystyczną do fantazji na jawie, i przypisywał im podobną konstrukcję i znaczenie co snom. Można zatem powiedzieć, że *Dziwny ogród* nie jest obrazem czegoś realnego tylko odzwierciedleniem świadomych i nieświadomych marzeń...”, pisze o obrazie J.M. Sosnowska¹.

Rzeczywiście czasami w trakcie robienia zdjęć zapomina się o realności motywu i wtedy wizjer aparatu jest „oknem” do świata fantazji. Bywa, że sam akt fotografowania rozmija się z efektem końcowym, który w formie zdjęcia lub projekcji jest tylko namiastką pierwotnego przeżycia. I odwrotnie, przeżycie powraca, kiedy fotografia już gotowa, ma w sobie potencjał do nowego odczytania jej ukrytych znaczeń. A zatem, o czym opowiadają prezentowane fotografie? Przede wszystkim o nieuchronności zmian natury, na tle której, odgrywając swoje role, niepostrzeżenie zmieniamy się także. Miejscem akcji jest przydomowy ogród.

Zdjęcia nie stanowią chronologicznej narracji. Pojawiają się tak samo jak nagła potrzeba fotografowania, gdy dzieje się coś wyjątkowego. Na przykład czarny cień, który powoli zbliża się i ogarnia jabłoń pulsującą czerwienią albo deszcz wielkimi kroplami burzy spokój upału. Innym razem wyjątkowe światło na chwilę zmienia układ kolorów i cieni. Ogród wygląda obco i groźnie.

Są w ogrodzie miejsca tajemne, które znają tylko dzieci. Mają swoje sprawy i problemy. Jednak kontekst dla fotografa jest inny. To tylko arkadyjskie chwile. Z ogrodem w tle następują subtelne zmiany w odczuwaniu upływu czasu, bardzo prywatne i trudne do zdefiniowania.

Fotografia pt. *Uciec przed jesienią* mówi o tym, co niemożliwe. *Letni depozyt, W ofierze, Podzwonne dla wilków* – ściętych odrostów gałęzi, i wreszcie zimowe drzewo,

¹ J.M. SOSNOWSKA: *Dziwny ogród*. http://ihs.uksw.edu.pl/sites/default/files/architektura_znaczen/ksiega_zbigniew_bania_34.pdf [dostęp: 25.02.2017].

nadzieja na przyszły rok, kończy fotograficzne opowiadanie o ogrodzie jako miejscu zdarzeń osobistych.

The garden as a place for personal

Summary

“Strange garden”, the painting by Józef Mehoffer (1902) is the spiritual inspiration for the photos included on the following pages of this book. The emotions triggered and inspired by this painting have become vividly remembered by the author of the photographs, until now. They become refreshed each time, the sunlit and dazzled garden, scorching heat and playng children awake the ambivalent feeling of sheer joy, in contrast to the subconscious fear of loss.

Cień

Odkrycie

Szpiedzy

Ugaszony upał

Taniec

Z deszczem

Ogród fantazji

Patos południa

Chwila w Arkadii

Zabawy 1

Miejsca tajemne

Plaža

Dziwny świat

Sekrety

W pełnym słońcu

Wróżki

Uciec przed jesienią

W ofierze

Z jesieni

Euforia koloru

Letni depozyt

Podzwonne dla wilków

Zimą